

Na osnovu člana 44. Statuta Općine Gračanica-Prečišćen tekst («Sl.glasnik Općine Gračanica», broj:1/01) i u skladu sa obavezama iz projekta “Ugovor” Općinsko vijeće Gračanica na sjednici održanoj 16. 09. 2005.godine, usvojilo je

E T I Č K I K O D E K S IZABRANIH ZVANIČNIKA OPĆINE GRAČANICA

I – UVOD

Član 1. (Definicija termina “izabrani zvaničnik”)

U smislu ovog Kodeksa termin “izabrani zvaničnik” označava bilo koje lice koje ima mandat dobijen:

- putem neposrednog-direktnog izbora (općinski vijećnici i općinski načelnik),
- neposrednim izborom od strane Općinskog vijeća i Općinskog načelnika (članovi stalnih i povremenih radnih tijela koje imenuje Općinsko vijeće, članovi upravnih odbora Javnih ustanova koje imenuje Općinsko vijeće i Općinski načelnik).

Član 2. (Predmet Kodeksa)

Predmet ovog Kodeksa je da precizira i uspostavi standarde ponašanja izabranih zvaničnika, koje građani imaju pravo da očekuju u obavljanju njihovih javnih dužnosti, a što će se odražavati na povjerenje građana prema državnim institucijama.

II – OSNOVNI PRINCIPI PONAŠANJA

Član 3. (Primat zakona)

Izabrani zvaničnici obavljaju dužnost po zakonu i u svim slučajevima moraju se pridržavati ustava, zakona, Statuta Općine, Etičkog kodeksa i drugih općinskih propisa zanemarujući političku naklonost.

Član 4. (Opšti interes)

U obavljanju svojih funkcija izabrani zvaničnici će služiti opštem interesu, a ne svom direktnom ili indirektnom ličnom interesu ili privatnom interesu pojedinaca ili grupe pojedinaca sa ciljem postizanja direktne ili indirektno lične koristi.

Član 5. (Odgovornost)

Izabrani zvaničnici će obavljati povjerenu funkciju savjesno i odgovorno uz naglašenu otvorenost i spremnost da odgovaraju za svoje odluke, djelovanja i ponašanja i spremnost da se izlože svakom nadzoru koji je u skladu sa funkcijom koju obavljaju.

Član 6.
(Ograničenja u vršenju funkcije)

U obavljanju povjerenih funkcija izabrani zvaničnici će poštovati prava i ovlaštenja svih drugih izabranih zvaničnika suzdržavajući se od podsticanja ili pomaganja u izvršavanju povjerenih funkcija radi dovođenja u privilegovan položaj sebe ili drugih izabranih zvaničnika.

Član 7.
(Integritet)

Izabrani zvaničnici neće na sebe preuzimati finansijske ili druge obaveze prema pojedincima ili drugim organizacijama koji za uzvrat traže da vrše uticaj na njih u obavljanju njihove javne funkcije.

Član 8.
(Otvorenost i odnosi sa medijima)

Izabrani zvaničnici su otvoreni prema javnosti kada su u pitanju odluke koje donose i rad koji obavljaju, blagovremeno će obavještavati javnost putem sredstava javnog informisanja i nijednom svojom aktivnošću neće izbjegavati da jasno i javno saopšte svoje stavove i razloge za sopstvene odluke i ponašanja.

Prema zahtjevima medija i građana pošteno će i u potpunosti pružati informacije vezano za obavljanje njihovih dužnosti.

Član 9.
(Mito i korupcija)

Izabrani zvaničnici ni u kom slučaju neće u obavljanju svojih funkcija primati ili davati neku naknadu, obećavati nagradu ili kakvu drugu korist ili na bilo koji drugi način se ponašati što se može okarakterisati kao podmićivanje po važećem zakonodavstvu, a u vezi sa podržavanjem ili nepodržavanjem određenog prijedloga akata.

III – POSEBNE OBAVEZE

Član 10.
(Izborna kampanja)

U izbornim kampanjama izabrani zvaničnici će pružati informacije i objašnjenja o političkim programima i neće težiti da pribave glasove birača na bilo koji drugi način osim ubjedljivom argumentacijom i diskusijom.

Posebno oni neće pokušavati da pribave glasove time što će klevetati druge kandidate, koristiti nasilje, prijetnje, zloupotrebjavati biračke spiskove, rezultate glasanja ili pružati i obećavati usluge.

Član 11.
(Kultura ponašanja na sjednicama i javnim sastancima)

Izabrani zvaničnici moraju se ponašati u skladu sa poslovnica tjelima u čijem radu učestvuju tokom obavljanja svoje javne funkcije.

Svi izabrani zvaničnici pri iznošenju različitih pogleda i stavova trebaju se koristiti istinom i argumentima, njegujući kulturu dijaloga, gradeći na takav način vlastiti dignitet a i dignitet institucija u okviru kojih djeluju.

Takođe, pri obavljanju svojih funkcija na sjednicama i javnim sastancima izabrani zvaničnici neće vrijeđati svoje sagovornike, koristiti mobitele, upadati u riječ govornicima i činiti ostale radnje kojima se ometa tok sjednice.

Član 12.
(Favorizovanje)

Izabrani zvaničnici neće vršiti svoje funkcije, odnosno koristiti ovlaštenja svog položaja u cilju ostvarivanja privatnog interesa pojedinaca ili grupe pojedinaca, a radi postizanja svoje direktne ili indirektno lične koristi.

Član 13.
(Vršenje vlasti u sopstvenu korist)

Izabrani zvaničnici neće vršiti svoje funkcije, odnosno koristiti ovlaštenja svog položaja u cilju ostvarivanja svojih sopstvenih, direktnih ili indirektnih privatnih ili ličnih interesa.

Član 14.
(Sukob interesa)

Kada izabrani zvaničnici imaju direktan ili indirektno lični interes u materiji o kojoj odlučuju pri obavljanju svoje javne funkcije, oni će objaviti te interese prije rasprave i glasanja.

Izabrani zvaničnici će se uzdržati od bilo kakve rasprave ili glasanja po pitanjima u vezi s kojima ima neposredan ili posredan lični interes.

Član 15.
(Ograničenje istovremenog obavljanja dvije ili više funkcija)

Izabrani zvaničnici će se povinovati svim važećim propisima koji ograničavaju istovremeno obavljanje dvije ili više političkih funkcija.

Član 16.
(Diskrecione nadležnosti)

U obavljanju diskrecionih nadležnosti, dakle u djelovanju prema ličnom nahodanju, izabrani zvaničnici neće sebi pružati bilo kakvu direktnu ili indirektnu ličnu prednost ili davati prednost bilo kom pojedincu ili grupi pojedinaca, sa ciljem ostvarivanja direktne ili indirektno lične koristi od toga.

Za svaku svoju odluku oni će davati iscrpno obrazloženje, uz navođenje svih činjenica na kojima je ta odluka zasnovana, a posebno koja pravila i propisi su primjenjeni, uz ukazivanje na to kako njihova odluka udovoljava tim pravilima i propisima.

U nedostatku pravila i propisa, obrazloženje odluke će obuhvatiti elemente koji ukazuju na njenu uravnoteženost, pravičnost i saglasnost sa opštim interesom.

Član 17.
(Upravljanje resursima)

Izabrani zvaničnici će javnim resursima upravljati na efektivan, efikasan i ekonomičan način, upravljati imovinom općine u skladu sa propisima i opštim interesom, neće podsticati na donošenje nepravilnih odluka koje bi mogle donijeti ličnu korist ili ostvarenju nečijeg privatnog interesa, uzdržavat će se od svih aktivnosti koje bi trebale rezultirati izborom, imenovanjem ili

postavljenjem lica na određene pozicije, a da se pri tome ne sprovedu propisi, ne obezbijedi postupak javne konkurencije i poštovanja principa kvaliteta, profesionalnosti, znanja i sposobnosti.

Član 18.

(Pridržavanje budžetske i finansijske discipline)

Izabrani zvaničnici će se pridržavati budžetske i finansijske discipline koja obezbjeđuje ispravno upravljanje javnim prihodima, na način regulisan važećim zakonodavstvom.

U obavljanju svojih dužnosti izabrani zvaničnici neće učiniti ništa čime bi pronevjerili budžetska sredstva i/ili donacije. Oni neće preduzimati ništa što bi moglo dovesti do toga da se budžetska sredstva i/ili donacije koriste direktno ili indirektno u lične svrhe.

Član 19.

(Obaveza profesionalnog usavršavanja)

U cilju što uspješnijeg obavljanja sopstvenih dužnosti, izabrani zvaničnici će kako samostalnim aktivnostima tako i prisustvujući drugim oblicima edukacija obogaćivati i usavršavati svoja znanja i sposobnosti.

Član 20.

(Poštovanje uloge zaposlenih u općinskoj upravi)

Izabrani zvaničnici će uvažavati ulogu zaposlenih u općinskoj upravi. Oni neće zloupotrebom svog položaja tražiti od uposlenika u općinskoj upravi da poduzmu bilo kakve radnje kojima bi sebi omogućili direktnu ili indirektnu korist. Oni će ohrabrivati i podsticati sve mjere i aktivnosti koje doprinose unapređenju u obavljanju poslova. Oni će podsticati i razvijati motivacione elemente da svi zaposleni rade brzo i efikasno, stručno i odgovorno, zakonito, pouzdano i kreativno.

IV- PRIMJENA I POŠTIVANJE KODEKSA

Član 21.

(Primjena Kodeksa)

Kodeks se odnosi na sve izabrane lokalne zvaničnike (definisano u članu 1. ovog Kodeksa), a u okviru obavljanja njihovog mandata.

Član 22.

(Tijelo za praćenje primjene Kodeksa)

Praćenje rada, nadzor, ponašanje izabranih zvaničnika i rješavanje prijave u vezi kršenja odredaba Kodeksa, vršiće Etička komisija, imenovana od strane Općinskog vijeća.

Komisija će brojati šest članova, a činit će je dva predstavnika Općinskog vijeća i četiri predstavnika civilnog društva i uglednih građana. Iz reda predstavnika civilnog društva i uglednih građana imenuje se predsjednik Komisije. Komisija donosi Poslovnik o svom radu.

Član 23.

(Prijava kršenja Kodeksa)

Svi građani imaju pravo i mogućnost podnositi prijave za sve oblike kršenja pravila ovog Kodeksa.

Prijave se potpisane podnose u pismenom obliku Etičkoj komisiji. U prijavi se obavezno navode radnje za koje se smatra da čine povredu Kodeksa i kojim dokazom to potvrđuje.

Komisija razmatra prijavu i provodi postupak ispitivanja osnovanosti prijave i nakon toga odlučuje da li postoji povreda neke od odredaba ovog Kodeksa.

Ako ocijeni da nije bilo povreda ovog Kodeksa, o tome će obavijestiti podnosioca prijave.

Ako ocijeni da je od strane izabranog zvaničnika učinjena povreda neke od odredaba ovog Kodeksa, Komisija će dati svoje mišljenje, predložiti mjeru i o tome izvjestiti Općinsko vijeće. Općinsko vijeće usvaja i izriče mjeru .

Član 24.
(Mjere za kršenje Kodeksa)

Mjere za povredu neke od odredaba ovog Kodeksa su: ukor, javni ukor i novčana kazna.

Mjera ukora se izvršava sapštenjem predsjedavajućeg Općinskog vijeća o izrečenoj mjeri i dostavom primjerka odluke izabranom zvaničniku kome je mjera izrečena.

Mjera javnog ukora se izvršava objavljivanjem Odluke o javnom ukoru u "Sl. glasniku Općine Gračanica" i lokalnim medijima.

Novčana mjera izriče se u visini do 30% od mjesečne naknade koju izabrani zvaničnik prima obavljajući funkciju, a izvršava se obustavom od odgovarajuće naknade dostavljanjem odluke o mjeri službi za obračun.

Visina novčane mjere zavisit će od težine povrede, što će se urediti Poslovníkom o radu Etičke komisije.

O izrečenim mjerama za povredu ovog Kodeksa vodi se evidencija u Stručnoj službi općinskog vijeća.

V – PODRŠKA KODEKSU

Član 25.
(Upoznavanje izabranih zvaničnika sa sadržinom Kodeksa)

Izabrani zvaničnici će se upoznati sa sadržinom i suštinom ovog kodeksa i dat će pismenu izjavu da su spremni da se rukovode odredbama ovog kodeksa i da ga prihvataju i podržavaju .

Član 26.
(Promocija Kodeksa u javnosti)

Izabrani zvaničnici će podržavati i podsticati sve aktivnosti usmjerene ka promociji ovog kodeksa u javnosti i medijima, a s ciljem unaprijeđenja svijesti o načelima sadržanim u Kodeksu.

Član 27.
(Objavljivanje Kodeksa)

Kodeks stupa na snagu danom objavljivanja u "Sl. glasniku Općine Gračanica".

Broj: 01-05-3576/05
Datum, 16. 09. 2005. godine

PREDSJEDAVAJUĆI
OPĆINSKOG VIJEĆA
Hasan Fehratović, s.r.

